

at »nulstille« den priskrig, der i øjeblikket foregår mellem benzinselskaberne.

Det er efter konkurrencecloven kun muligt at gribe ind over for den beskrevne fremgangsmåde, hvis der findes håndfaste beviser i form af fx en skriftlig aftale eller centralt placerede vidner.

Konkurrencestyrelsen har i Konkurrence- redegørelsen fra maj 2003 beskrevet, hvorledes benzinselskaberne har mulighed for at »nulstille« priskrige. Konkurrencestyrelsen har ikke fundet belæg for, at adfærden er aftalt mellem benzinselskaberne med henblik på at begrænse konkurrencen og forventer heller ikke, at man vil kunne finde skriftligt materiale under et eventuelt kontrolbesøg, der beviser, at der er tale om aftalt priskoordinering.

Parallel adfærd kan være naturligt på markeder med homogene produkter og stor gennemsigthed. Derfor forbyder hverken konkurrencecloven eller EU-konkurrencereglerne parallel adfærd.

Et forbud mod parallel adfærd ville være vanskeligt at administrere og ville stille markedets aktører i en underlig retsstilling. Man kan ikke kræve, at to konkurrenter skal have forskellig pris, eller at der skal gå et vist tidsrum, før en virksomhed må justere sine priser i lyset af en konkurrents pris. Selvom parallel adfærd og karteldannelse kan have store lighedspunkter, er der gode grunde til, at parallel adfærd er lovlig, mens aftalt eller samordnet praksis er ulovlig og dermed kan straffes.

Det er naturligvis muligt at lave en generel undersøgelse af benzinselskabernes prisdannelse. En sådan undersøgelse blev lavet af Konkurrencestyrelsen i 2000. Det fremgår af undersøgelsen, der er tilgængelig på Konkurrencestyrelsens hjemmeside www.ks.dk, at benzinpriserne er sammensat af afgift, moms, forhandleravance, transportomkostninger, benzinselskabs avance, raffinaderiomkostninger og indkøbspris for råolie. I perioder uden priskrige er alle poster stort set konstante undtagen indkøbsprisen for råolien, der svinger med verdensmarkedsprisen og dollarkursen.

I 2002 iværksatte Konkurrencestyrelsen endvidere økonomiske og juridiske undersøgelser af samtlige benzinselskabernes priskrigsstøtteordninger. Benzinselskaberne er omfattet af gruppefritagelsen for vertikale aftaler, hvilket lovliggør ordningerne i forhold til konkurrencecloven. Et indgreb overfor disse ordninger kræver derfor som udgangspunkt en tilbagekaldelse af gruppefritagelsen konkret for ordningerne.

Det er en forudsætning for en sådan tilbagekaldelse, at ordningerne begrænser konkurrencen.

Imidlertid udrød i januar 2003 den omfattende priskrig på benzin i Danmark, som vi stadig har i dag. Priskrigen har betydet lavere avancer til forhandlerne og benzinselskaberne. Priskrigen har også betydet, at Konkurrencestyrelsen valgte at sætte sin undersøgelse af priskrigsstøtteordningerne i bero.

Henset til, at priskrigen på benzinmarkedet p.t. betyder, at der er konkurrence om kunderne, og at forbrugerne flere steder kan købe benzin til under indkøbspris, er det Konkurrencestyrelsens vurdering, at det ikke vil være hensigtsmæssigt at lave en undersøgelse af benzinpriserne på nuværende tidspunkt. Jeg har dog forstået, at Konkurrencestyrelsen nøje vil følge udviklingen inden for branchen og være parat til at gribe ind, hvis der er tegn på, at konkurrencen svigter.

Spm. nr. S 776

Til økonomi- og erhvervsministeren (19/11 03) af:

Colette L. Brix (DF):

»Hvilke tiltag vil ministeren foretage i forhold til Konkurrencestyrelsen og den synkron adfærd, som benzinselskaberne udviser?«

Begrundelse

Man kan i Ekstra Bladet onsdag d. 19. november 2003 læse, at benzinselskaberne sætter priserne op samtidig tirsdag og fredag kl. 10.00. Selskaberne selv nægter, at der er tale om karteldannelse. Det er ligeledes svært for Konkurrencestyrelsen at bevise karteldannelse. Ikke desto mindre synes alle undtagen benzinselskaberne, at det er påfaldende, så synkron adfærden er. Der er måske ikke tale om skriftlige aftaler selskaberne imellem, og mundtlige aftaler er næsten ikke til at bevise. Men når visse selskaber agerer efter fast mønster, er det oplagt for andre selskaber at følge efter.

Selskabernes argument for den parallelle adfærd er oliepriserne på Rotterdambørsen og dollarkursen. Ikke desto mindre har benzinselskaberne fuld kontrol over priserne, idet de bliver nulstillet i starten af ugen.